

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
W ZESPOLE SZKÓŁ im. KORPUSU OCHRONY POGRANICZA
w SZYDŁOWCU
na rok szkolny 2018/2019**

PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Ustawa Prawo Oświatowe
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (z późniejszymi zmianami)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- Rozporządzenie MEN w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałaniu narkomanii.
- Statut Zespołu Szkół im. KOP w Szydłowcu

WYCHOWANIE I PROFILAKTYKA

Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażujący dwie osoby: wychowawcę oraz wychowanka, pozostających w osobowej relacji, współdziałających w osiągnięciu celów wychowawczych, dzielących się odpowiedzialnością.

Profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania. W szkole jest ona szansą dla wszystkich uczestników życia szkolnego, ponieważ zwiększa wśród nauczycieli, rodziców i uczniów świadomość istniejących zagrożeń, umożliwia korektę niewłaściwych zachowań oraz wspomaga osiągnięcie dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia i funkcjonowanie społeczności, którą się współtworzy.

Wspólnym obszarem profilaktyki i wychowania są działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia.

Tym, co łączy profilaktykę i wychowanie jest aspekt wartości (cele dążeń ludzkich) i norm (powinności, nakazy i zakazy) w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnieniu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować, to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

CEL GŁÓWNY

Kształtowanie postaw i umiejętności pozwalających na funkcjonowanie wychowanka w przyszłości jako odpowiedzialnego człowieka i dojrzałego obywatela kraju.

MODEL ABSOLWENTA

Pragniemy wychować i wykształcić absolwenta, który jest:

- a) patriotą
  - przywiązanym do Ojczyzny i ziemi rodzinnej
  - szanującym tradycje, kulturę, język i literaturę polską oraz miejsca pamięci narodowej
- b) prawy
  - przestrzega przepisów prawa i zasad moralnych
  - uczciwy, szlachetny, umiejący odróżnić dobro od zła zgodnie z uniwersalnym systemem wartości
  - nieobojętny na wszelkie przejawy zła
  - szanuje siebie i innych, lojalny
  - szanuje pracę własną i innych, środowisko naturalne i przyrody
- c) kulturalny
  - w różnych sytuacjach życiowych zachowuje się zgodnie z zasadami etyki
  - przestrzega kultury języka
  - aktywnie uczestniczy w różnorodnych formach kultury
  - szanuje i dba o dziedzictwo przeszłości
- d) odpowiedzialny
  - dobrze wypełnia swoje obowiązki
  - solidny, sumienny, wiarygodny
  - przewiduje skutki swoich działań, gotowy ponieść konsekwencje swoich czynów
- e) przedsiębiorczy
  - łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi
  - potrafi pracować w zespole
  - posiada umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy oraz radzenia sobie z problemami
- f) tolerancyjny
  - respektuje cudze prawa i cudzą własność
  - uznaje i akceptuje różnice indywidualne
  - docenia różnorodność kultur
- g) w dobrej formie
  - stale podnosi sprawność fizyczną stosownie do swoich możliwości
  - potrafi troszczyć się o bezpieczeństwo oraz zdrowie swoje i innych poprzez właściwe nawyki (ruch, odżywianie, higiena osobista)
  - unika uzależnień
  - zna podstawowe zasady funkcjonowania swojego organizmu
  - potrafi aktywnie i twórczo spędzać wolny czas

WIZJA I MISJA SZKOŁY

Chcemy wspólnie tworzyć szkołę, która:

- uczy każdego – potrafi wyjaśniać i zaciekawiać, dba aby wszyscy uczniowie osiągnęli coraz lepsze wyniki i rozwijali swoje zainteresowania
- sprawiedliwie ocenia – uczniowie wiedzą czego mają się nauczyć i są oceniani według jasnych i jawnych zasad
- uczy myśleć i rozumieć świat – uczy twórczego i kreatywnego myślenia, wiedza i umiejętności zdobyte w szkole pomagają zrozumieć to, co dzieje się wokół nas oraz rozwiązywać realne problemy
- rozwija społecznie – uczy wrażliwości, współdziałania w zespole, angażowania się w pracę na rzecz innych ludzi; wpaja system wartości ogólnoludzkich
- pomaga uwierzyć w siebie, tworzy dobry klimat – w szkole panuje życzliwa, pełna wzajemnego szacunku atmosfera, uczniowie mają szansę, aby uwierzyć we własne siły i możliwości
- przygotowuje do przyszłości – doskonali umiejętność posługiwania się obcymi językami, komputerem, Internetem, wprowadza w świat kultury, przygotowuje do życia w rodzinie, ojczyźnie, zjednoczonej Europie
- kształtuje patriotyzm – uczy szacunku do symboli narodowych, miejsc pamięci i świąt narodowych, języka polskiego oraz odpowiedzialności za losy kraju
- promuje zdrowy styl życia

TRADYCJE SZKOLNE

1. Szkoła posiada sztandar
  - a) Na awersie na szarozielonym tle, złotymi nićmi wyhaftowana jest odznaka Korpusu Ochrony Pogranicza, którą otaczają słowa: WIERNI PRZODKOM GODNI OJCZYZNY. Symbol biało-czerwonej flagi zamknięty jest w słupie granicznym, zwieńczonym orłem. Oba symbole polskości wpisane są w odznakę Korpusu Ochrony Pogranicza
  - b) Na rewersie znajduje się herb powiatu szydłowieckiego, z krzywą symbolizującą miasto Szydłowiec oraz emblematami nawiązującymi do dawnego województwa sandomierskiego. Wokół herbu w uczniowską tarczę układają się słowa: ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. KORPUSU OCHRONY POGRANICZA W SZYDŁOWCU
  - c) Drzewiec zwieńczony jest orłem wykonanym z brązu, który jest wierną kopią przedwojennych orłów wojskowych. Taki sam na drzewcu własnego sztandaru posiada NADWIŚLAŃSKI ODDZIAŁ STRAŻY GRANICZNEJ IM. POWSTANIA WARSZAWSKIEGO, który poprzez swoją placówkę w Kielcach sprawuje opiekę nad szkołą
2. Sztandar jest symbolem szkoły. Obecność sztandaru uświetnia ceremoniał szkoły i reprezentuje ją na zewnątrz w czasie świąt państwowych, uroczystości patriotycznych i religijnych. Towarzyszy także w ostatniej drodze jej pracownikom i przedwcześnie zgasłym uczniom
3. Sztandarowi towarzyszy poczet składający się z trzech uczniów o nienagannej opinii, ubranych w strój odświętny i biało-czerwoną szarfę
  - a) wchodzący w skład pocztu sztandarowego zachowują wspólną barwę strojów
  - b) wchodzący w skład pocztu sztandarowego mogą występować w mundurze klasy, którą reprezentują
  - c) dziewczęta reprezentujące szkołę, będąc wyróżnionymi w poczcie występują w spodniach tylko w przypadku gdy występują w mundurze

4. Szkoła ma patrona. Patronem szkoły jest Korpus Ochrony Pogranicza. Formacja powstała w 1924 roku. Jej zadaniem była obrona wschodnich granic Polski oraz niesienie polskości na Kresach. KOP uważany był za elitę, służba w jego szeregach za wyróżnienie, a żołnierze wybierani byli po selekcji spośród innych, już zmobilizowanych i przeszkolonych rekrutów. KOP istniał do 1939 roku. Zdecydowana większość jego żołnierzy poniosła śmierć w dołach katyńskich. Przez dziesiątki lat pamięć i słowa o Korpusie Ochrony Pogranicza były równie zakazane jak prawda o Katyniu. Żołnierzem KOP był na przykład późniejszy Naczelnny Wódz AK gen. „Grot” Rowecki. Korpus stał się symbolem ofiarnego patriotyzmu, pracy dla Polski zarówno w czasie wojny, jak i pokoju, niezłomnej walki z dwoma najemcami, osamotnienia i poświęcenia Ojczyźnie za cenę życia. Sukcesorką morale i kodeksu KOP jest obecnie Straż Graniczna.
5. Święto patronalne szkoły obchodzone jest corocznie 8 września, w rocznicę Bitwy pod Barakiem, w której brali udział żołnierze Wojska Polskiego z 36 Dywizji Piechoty, rekrutowani z KOP.
6. W szkole pielęgnuje się pamięć o patronie poprzez:
  - a) sprawowanie opieki nad grobami żołnierzy poległych w Bitwie pod Barakiem
  - b) upowszechnianie wiedzy o historii KOP
  - c) „kącik patrona”, tablicę pamiątkową, pomnik Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza 1924-1939
  - d) współpracę ze Stowarzyszeniem Weteranów Polskich Formacji Granicznych oraz Strażą Graniczną
7. W szkole od lat pięćdziesiątych XX wieku prowadzona jest kronika szkolna. Dokumentowane są w niej najważniejsze wydarzenia z życia szkoły, prezentowane osiągnięcia uczniowskie oraz zamieszczane wpisy gości. Od kilku lat kronika jest prowadzona w formie elektronicznej umieszczona na szkolnej stronie internetowej www.zskop.eu.
8. Uroczystości szkolne:
  - a) rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego
  - b) 7-8 września Święto Szkoły - Apel Poległych oraz obchody Bitwy pod Barakiem
  - c) ślubowanie uczniów klas pierwszych
  - d) obchody Święta Edukacji
  - e) obchody Święta Niepodległości
  - f) jasełka bożonarodzeniowe
  - g) studniówka
9. Uczniowie uczestniczą w obchodach rocznic i świąt państwowych:
  - a) 17 września - rocznica napaści Związku Sowieckiego na Polskę
  - b) Święto Niepodległości
  - c) rocznica wprowadzenia Stanu Wojennego
  - d) rocznica Powstania Styczniowego
  - e) Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych
  - f) Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holocaustu
  - g) Święto Konstytucji 3 Maja
10. Uczniowie biorą aktywny udział w różnorodnych akcjach prozdrowotnych i profilaktycznych.
11. Wyróżniają się uczniowie są premiowani :
  - a) nagrodami rzeczowymi, stypendiami Starosty Szydłowieckiego, Prezesa Rady Ministrów

- b) prezentacją w gablocie, Internecie, prasie lokalnej
- c) wpisem na świadectwie szkolnym
- d) zapisem w kronice szkolnej

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

1. Istotą pracy wychowawczej jest wspólne działanie wszystkich, którzy mają kontakt z wychowankami, aby własnym przykładem i każdym możliwym działaniem przybliżyć pożądane wzorce osobowe i zachęcać do pracy nad sobą.
2. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest poprzez zintegrowane działanie:
  - a) Rady Pedagogicznej
  - b) Dyrekcji
  - c) rodziców
  - d) wychowawców
  - e) nauczycieli
  - f) pedagoga i psychologa szkolnego
  - g) innych pracowników szkoły
  - h) Samorządu Uczniowskiego

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu.

3. Każde z tych gremiów ma określone zadania do realizacji:

- a) Rada Pedagogiczna:
  - diagnozowanie i ocena sytuacji wychowawczej w szkole
  - proponowanie działań strategicznych
  - zatwierdzanie i proponowanie zmian w planach pracy szkoły
  - podejmowanie decyzji o karach i nagrodach jako środkach wychowawczych
- b) Dyrekcja Szkoły:
  - nadzorowanie pracy wychowawców, nauczycieli
  - współpraca ze wszystkimi podmiotami oddziaływań wychowawczych w szkole oraz poza szkołą
  - kontrolowanie przestrzegania prawa wewnątrzszkolnego
  - diagnozowanie oczekiwań uczniów i rodziców wobec szkoły
- c) Rodzice:
  - współpraca z wychowawcami klas; rodzice uczciwie i rzetelnie informują o wszelkich sprawach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie ucznia w szkole
  - wspieranie działań szkoły poprzez własną pracę i pomoc materialną
  - aktywne i świadome uczestnictwo w budowaniu partnerstwa: rodzina – szkoła – środowisko lokalne
  - aktywny udział w pracach rad klasowych i Radzie Rodziców
- d) Wychowawcy:
  - rozpoznawanie środowiska ucznia i „wewnętrznego życia” klasy
  - diagnozowanie potrzeb wychowawczych uczniów
  - realizowanie planów pracy wychowawczej
  - kontrolowanie realizacji przez uczniów obowiązku nauki zgodnie z opracowanymi przez szkołę procedurami

- diagnozowanie stanu zagrożenia w oparciu o procedury postępowania w sytuacjach wymagających interwencji wychowawczej i podejmowanie działań naprawczych
  - ocenianie zachowania uczniów
  - bieżąca praca wychowawcza uwzględniająca posiadane informacje na temat zachowania uczniów w szkole i poza nią oraz ich sytuacji rodzinnej
  - podejmowanie współpracy z edukatorami zewnętrznymi do realizacji tematów trudnych i wymagających wiedzy specjalistycznej
- e) Nauczyciele:
- informowanie wychowawcy klasy o wszelkich problemach uczniów związanych z nauką i zachowaniem
  - aktywne włączanie się w życie szkolne młodzieży
  - wspieranie pracy uczniów o szczególnych potrzebach
  - bezpośrednie reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniowskie
- f) pedagog i psycholog szkoły:
- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów
  - wspieranie mocnych stron uczniów
  - diagnozowanie sytuacji w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych
  - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb
  - podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży
  - inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych
  - wspomaganie rodziców i nauczycieli w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów
- g) Samorząd Uczniowski:
- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem
  - współpracuje z Radą Pedagogiczną
  - prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów
  - reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego
  - propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji
  - dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycje
  - może podejmować działania z zakresu wolontariatu
4. Zarówno rodzice jak i nauczyciele wychowują przede wszystkim własnym przykładem i wiernością wyznaczonym normom etycznym. Dlatego też szanując i ucząc poszanowania godności każdego człowieka i kierując się prawdą, przekazują wychowankom umiejętność odróżniania dobra od zła, umacniają w nich tolerancję, odpowiedzialność, prawość i krytycyzm. Uczą poczucia sensu istnienia i znaczenia zdrowia.

CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

Cele szczegółowe	Zadania	Formy realizacji	Realizatorzy
Wychowanie wspierające wszechstronny rozwój ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> rozbudzenie ciekawości poznawczej, 	<ul style="list-style-type: none"> indywidualna praca z uczniem zdolnym 	nauczyciele przedmiotów w miarę potrzeb
		<ul style="list-style-type: none"> organizowanie i przygotowywanie młodzieży do konkursów przedmiotowych i artystycznych: <ul style="list-style-type: none"> - konkurs z języka angielskiego, - konkurs wiedzy o krajach anglojęzycznych, - konkurs z gramatyki z języka niemieckiego, - konkurs wiedzy o krajach niemieckojęzycznych, - konkurs „Wybieram wybory”, - konkurs matematyczny, - konkurs wiedzy o literaturze w bibliotece szkolnej, - konkurs wiedzy pożarniczej, - zawody strzeleckie o Puchar Starosty Szydłowieckiego, - zawody sportowe wg kalendarza imprez sportowych, - Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej 	<p>A.Sambor we współpracy z nauczycielami języka angielskiego</p> <p>J. Ruzik</p> <p>M. Mędryk, R. Kozłowska</p> <p>M. Mędryk, R. Kozłowska</p> <p>A. Łata</p> <p>K. Pikiel, B. Sokołowska, A. Smal</p> <p>G. Berus, M. Porzyczka</p> <p>A.Wiśniewski we współpracy z KP PSP Szydłowcu</p> <p>R. Wyciskiewicz, R. Rejczak</p> <p>M.Wasik, K. Gula, M. Siwik</p> <p>E. Mamla ks. P. Górowski</p>
		<ul style="list-style-type: none"> realizacja projektów: <ul style="list-style-type: none"> - „Dzień Przedsiębiorczości” 	A.Bialik
		<ul style="list-style-type: none"> Święto liczby π 	K. Pikiel, B. Sokołowska, A. Smal

	<ul style="list-style-type: none"> motywowanie uczniów do pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie uczniów z WSO i PSO oraz konsekwentne stosowanie zapisów tych dokumentów 	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
		<ul style="list-style-type: none"> nagradzanie wyróżniającej się młodzieży 	wychowawcy, dyrekcja szkoły, Rada Rodziców
		<ul style="list-style-type: none"> prezentacja osiągnięć uczniów w gablocie 	I. Tarka
		<ul style="list-style-type: none"> systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce, osiągnięciach, trudnościach i problemach szkolnych. 	wychowawcy
	<ul style="list-style-type: none"> pomoc w rozwiązywaniu problemów szkolnych, 	<ul style="list-style-type: none"> diagnozowanie problemów młodzieży 	E. Przygodzka – Erbel, I. Tarka
		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia wyrównawcze i rewalidacyjne 	wg arkusza organizacyjnego szkoły
		<ul style="list-style-type: none"> dostosowywanie wymagań do możliwości uczniów (na podstawie opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej) 	nauczyciele – wg potrzeb
		<ul style="list-style-type: none"> praca z uczniami mającymi problemy emocjonalne 	E. Przygodzka- Erbel I.Tarka
	<ul style="list-style-type: none"> wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> szkolne wycieczki do teatru, kina, muzeum, przedmiotowe: 	wychowawcy, E. Przygodzka – Erbel, I. Tarka A.Bialik,
		- Giełda Papierów Wartościowych,	
		- wyjazd do Zakładu Karnego w Radomiu lub Kielcach (II LOP),	R. Wyciszkievicz M. Niewola
		- wyjazd do KWP w Radomiu (I LOP),	R. Wyciszkievicz
		- wyjazd na obóz szkoleniowo-wypoczynkowy (I LOP, II LOP),	R. Wyciszkievicz,
-wyjazd na łyżwy i na narty do Skarżyska lub Kielc (I LOP, II LOP),		R. Wyciszkievicz A. Wiśniewski	
- pielgrzymka maturzystów do Sanktuarium Matki Boskiej Ostrobramskiej w Skarżysku,		E. Mamla ks. P. Górowski	
- pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę	E. Mamla ks. P. Górowski		
-wyjazd do CSP w Legionowie	R. Wyciszkievicz A. Mędryk M. Niewola		
-projekt pt. „ W stronę dojrzałości”	I. Tarka, E. Przygodzka –Erbel,		
<ul style="list-style-type: none"> okolicznościowe przedstawienia i akademie 	wg planu pracy szkoły		

Wychowanie etyczno-moralne	kształtowanie odpowiedzialności za własne działania i umiejętności odróżniania dobra od zła	<ul style="list-style-type: none"> zachęcanie uczniów do analizy i oceny swojego postępowania poprzez rozmowy wychowawcze lub dyskusje 	wychowawcy, I. Tarka, E. Przygodzka –Erbel, rodzice	
		<ul style="list-style-type: none"> dyscyplinowanie uczniów zgodnie z przyjętym systemem kar 	wychowawcy, dyrekcja szkoły	
	wspieranie młodzieży w eliminowaniu złych skłonności	<ul style="list-style-type: none"> wskazywanie przykładów dobrego i złego postępowania na podstawie utworów literackich, filmów i obserwacji wydarzeń z życia codziennego 	wychowawcy, poloniści, rodzice	
		<ul style="list-style-type: none"> budowanie pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej jako sposób radzenia sobie ze złością, agresją i przemocą – lekcje wychowawcze 	wychowawcy, I. Tarka, E. Przygodzka - Erbel	
	motywowanie uczniów do systematycznego uczęszczania do szkoły	<ul style="list-style-type: none"> systematyczna kontrola nieobecności uczniów w szkole 	wychowawcy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, rodzice	
		<ul style="list-style-type: none"> indywidualne rozmowy wychowawcze 		
		<ul style="list-style-type: none"> lekcje wychowawcze wg załączników 		
		<ul style="list-style-type: none"> nagradzanie uczniów wyróżniających się wzorową frekwencją i brakiem godzin nieusprawiedliwionych 	Starostwo Powiatowe w Szydłowcu, Rada Rodziców	
	wdrażanie do przestrzegania ogólnie przyjętych oraz szkolnych norm i przepisów	<ul style="list-style-type: none"> systematyczne, konsekwentne ocenianie osiągnięć i zachowania uczniów 	nauczyciele przedmiotów, wychowawcy	
		<ul style="list-style-type: none"> pogadanki dotyczące norm obyczajowych, związanych ze strojem, zachowaniem, kulturą języka 	Wychowawcy	
		<ul style="list-style-type: none"> nienaganna postawa etyczna rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły 	rodzice, wszyscy pracownicy szkoły	
		<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie uczniów z przepisami obowiązującymi w szkole 	Wychowawcy	
		<ul style="list-style-type: none"> konsekwentne reagowanie na wszelkie przejawy niestosownego zachowania (strój, język itp.) 	rodzice, wszyscy pracownicy szkoły	
	Wychowanie patriotyczne, obywatelskie i społeczne	uświadamianie poczucia przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, regionalnej, narodowej	<ul style="list-style-type: none"> uczestnictwo w miejskich obchodach rocznic i świąt państwowych 	wg planu pracy szkoły, rodzice
			<ul style="list-style-type: none"> integracja społeczności szkolnej poprzez rajdy, wycieczki, zajęcia wychowawcze, imprezy klasowe i szkolne 	wychowawcy, rodzice
<ul style="list-style-type: none"> dbałość o estetykę szkoły i trwałość mienia szkolnego 			wszyscy pracownicy	
<ul style="list-style-type: none"> działalność samorządu uczniowskiego, samorządów klasowych, trójek klasowych i Rady Rodziców 			A.Sambor, J. Ruzik, wychowawcy, rodzice	

	Kształtowanie szacunku do symboli narodowych	<ul style="list-style-type: none"> eksponowanie symboli narodowych w czasie uroczystości szkolnych i ważnych wydarzeń państwowych 	zgodnie z planem pracy szkoły
		<ul style="list-style-type: none"> śpiewanie hymnu 	E. Mamla, wychowawcy
	Kształtowanie postaw demokratycznych i aktywności obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none"> udział pocztu sztandarowego w ważnych wydarzeniach lokalnych i szkolnych 	J. Ruzik, A. Sambor
		<ul style="list-style-type: none"> opieka nad miejscami pamięci narodowej i zabytkami 	J. Kubik, A. Łata
		<ul style="list-style-type: none"> zachęcanie młodzieży do udziału w wyborach jako aktu współczesnego patriotyzmu 	A. Łata, A. Adamczyk, wychowawcy, rodzice
		<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z najważniejszymi instytucjami i aktami prawnymi Państwa Polskiego 	A. Łata, A. Adamczyk
	Rozwijanie wrażliwości na problemy i potrzeby innych ludzi	<ul style="list-style-type: none"> akcje charytatywne (w miarę potrzeb) 	I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
		<ul style="list-style-type: none"> działalność SK HDK 	A.Smal
		<ul style="list-style-type: none"> działalność SK „Caritas” 	I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
		<ul style="list-style-type: none"> doraźna pomoc potrzebującym 	I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
		<ul style="list-style-type: none"> współpraca z instytucjami mogącymi pomóc w rozwiązaniu problemów życiowych 	I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
	Wdrażanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym	<ul style="list-style-type: none"> organizowanie spektakli teatralnych i przedstawień na terenie szkoły 	wg planu pracy szkoły
		<ul style="list-style-type: none"> udział w imprezach kulturalnych poza szkołą 	wg planu pracy szkoły i bieżących potrzeb
		<ul style="list-style-type: none"> działalność biblioteki szkolnej 	G. Berus, M. Porzyczka
	Promowanie wartości rodzinnych	<ul style="list-style-type: none"> jasątka bożonarodzeniowe 	E. Mamla, ks. P. Górski
Otaczanie opieką uczniów, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej	<ul style="list-style-type: none"> otoczenie życzliwością i umożliwienie kontynuowania nauki uczennicom w ciąży wspieranie uczniów przewlekle chorych, sierot, pólsierot itp. 	wychowawcy, wszyscy nauczyciele	
Wspieranie wychowawczej roli rodziny	<ul style="list-style-type: none"> pedagogizacja rodziców indywidualna współpraca z wychowawcą i rodzicem 	I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel, wychowawcy I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel	
Wychowanie zdrowotne	Promowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> spotkania ze specjalistami z zakresu ochrony zdrowia-stomatolog 	M. Bińkowska B. Bednarczyk

		<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja w gablocie tematyki prozdrowotnej 	B. Bednarczyk, M. Bińkowska, I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
		<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zawodów sportowych 	M. Wasik, K. Gula, M. Siwik
		<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych 	K. Gula, M. Siwik, M. Wasik
		<ul style="list-style-type: none"> • udostępnianie sali gimnastycznej dla uczniów chętnych do skorzystania z niej oraz sprzętu szkolnego 	dyrekcja szkoły
		<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe na temat umiejętności radzenia sobie ze stresem i trening relaksacyjny 	I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
	Uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze 	wychowawcy klas, I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
		<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie gabloty informacyjnej na temat problemu nałogów i uzależnień, substancji psychoaktywnych 	B. Bednarczyk I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze wg załączników 	wychowawcy klas
		<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć warsztatowych Zdrowie dla wszystkich 	I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel
		<ul style="list-style-type: none"> • udział szkoły w akcji „Różowa wstążeczka” 	M. Wasik, E. Przygodzka- Erbel I. Tarka, B. Bednarczyk
	Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w lokalnych akcjach i imprezach prozdrowotnych (powiatowy koncert profilaktyczny, Polska Biega) 	I.Tarka, E. Przygodzka-Erbel M. Wasik, K. Gula
		<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie higieny pracy umysłowej ucznia (plan zajęć, rozkład sprawdzianów itp.) 	dyrekcja szkoły, nauczyciele poszczególnych przedmiotów
		<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie uczniom przestrzegania higieny osobistej w szkole 	pracownicy obsługi
		<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie porządku i higieny pomieszczeń szkolnych 	pracownicy obsługi
		<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne egzekwowanie od uczniów utrzymywania czystości i porządku na terenie szkoły 	wychowawcy, nauczyciele, personel szkolny
	Kształtowanie postaw proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja materiałów o tematyce proekologicznej w gablocie 	B. Bednarczyk, M. Bińkowska

ZAŁĄCZNIKI

PROPONOWANE DZIAŁANIA/TEMATYKA LEKCJI WYCHOWAWCZYCH

Załącznik 1 – klasy I

1. Bezpieczeństwo młodzieży w drodze do i ze szkoły.
2. Wybór samorządu klasowego.
3. Zapoznanie z dokumentami szkoły. Prawa i obowiązki ucznia.
4. Patron naszej szkoły.
5. Nasze zainteresowania – autoprezentacja.
6. Kultura zachowania się w miejscach publicznych.
7. Jak radzić sobie z agresją i przemocą?
8. Wagary nie rozwiązują problemów szkolnych.
9. Wygląd zewnętrzny pierwszym komunikatem o człowieku.
10. Szydłowiec – czy znasz historię miasta?
11. Dostrzegamy problemy i potrzeby innych – wolontariat.
12. Symbole narodowe w życiu obywatela.
13. Tradycje i zwyczaje w naszej kulturze.
14. Czy umiem dbać o zdrowie?
15. Jak radzić sobie ze stresem?
16. Problem uzależnień we współczesnym świecie.
17. Jak bronić się przed negatywnym wpływem innych osób?

Osoby realizujące:

- W. Maj
- A. Sambor
- M. Bińkowska
- A. Mędryk
- A. Łata

Załącznik 2- klasy II

1. Bezpieczeństwo młodzieży w drodze do i ze szkoły.
2. Realizacja swoich marzeń.
3. Pozytywne nastawienie, czy to pomaga w życiu?
4. Niepowodzenie - porażka czy kolejny etap w drodze do celu?
5. Polecam – dobra książka, film, spektakl, koncert ...
6. Kultura bycia czyli SAVOIR VIVRE na co dzień.
7. Mój wygląd świadczy o mnie?
8. Kultura języka - wulgaryzmy.
9. Wagary, czy to się opłaca?
10. Co znaczy dla mnie fakt, że jestem Polakiem?
11. Mój udział w życiu szkoły.
12. Obchody rocznic i świąt państwowych – patriotyzm współczesnych nastolatków.
13. Wartości ważne w moim życiu.
14. Muszę, mogę, chcę - wybór należy do mnie.
15. Wizerunek własnego ciała na tle kanonów mody i urody XXI wieku.
16. Higiena osobista i estetyka w życiu codziennym.
17. Zdrowy styl życia gwarantują jego jakości.

OSOBY REALIZUJĄCE:

- M. Niewola
- A. Kamińska
- M. Mędryk
- D. Szklarska
- I. Tarka
- J. Ruzik

Załącznik 3 – klasy III niekończące

1. Bezpieczeństwo młodzieży w drodze do i ze szkoły.
2. Informacja na temat praktyki zawodowej.
3. W jaki sposób uczyć się racjonalnie i skutecznie aby dobrze przygotować się do matury/egzaminu zawodowego?
4. Informacje na temat bieżących rocznic historycznych.
5. Wpływ reklam i środków masowego przekazu na dokonywanie wyborów.
6. Czy zasypią nas śmieci?
7. Nasze życie w naszych rękach - profilaktyka wybranych chorób.
8. Kibic, czy kibol – kultura na imprezach sportowych.
9. Zagrożenia związane ze środkami współczesnego przekazu elektronicznego.
10. Autorytety potrzebne każdemu.
11. Wybory samorządowe – prawo, przywilej czy obowiązek?

Załącznik 4 – klasy III i IV kończące

1. Bezpieczeństwo młodzieży w drodze do i ze szkoły.
2. Moje plany życiowe – nauka, rodzina, praca.
3. Jak radzić sobie ze stresem przed egzaminami?
4. Radzenie sobie z własną i cudzą agresją.
5. Pasja a sukces zawodowy.
6. Rola samorządu lokalnego.
7. Dorosłość a dojrzałość – co to znaczy być dojrzałym człowiekiem?
8. Na czym polega odpowiedzialność?
9. Ustawiczne kształcenie – sposobem na skuteczny rozwój zawodowy.
10. Wolontariat w życiu dorosłego człowieka.
11. Moja postawa wobec problemów współczesnego świata.